

Government of India

भारत का राजपत्र

THE GAZETTE OF INDIA

ഭാരതത്തിന്റെ ഗസറ്റ്

असाधारण

EXTRAORDINARY

അസാധാരണം

भाग XI—अनुभाग I

PART XI—SECTION I

ഭാഗം XI—വകുപ്പ് I

प्राधिकार से प्रकाशित

Published by Authority

അധികാരപ്പെടുത്തിയ പ്രകാരം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്

सं० 4138	}	नई दिल्ली	मंगलवार	31 दिसंबर 2024/	10 पौष 1946 (शक)	खण्ड	13
No. 4138		NEW DELHI	Tuesday	31 December 2024/	10 Pousha, 1946 (Saka)	Vol.	13
നമ്പർ 4138		ന്യൂഡൽഹി	ചൊവ്വ	31 ഡിസംബർ 2024/	10 പൗഷം, 1946 (ശക)	വാല്യം	13

MINISTRY OF LAW AND JUSTICE

(Legislative Department)

New Delhi, 17th July, 2023/26th Ashada, 1945 (Saka).

The translation in Malayalam of The Transgender Persons (Protection of Rights) Act, 2019 is hereby published under the authority of the President and shall be deemed to be the authoritative text of this Act in Malayalam under clause (a) of section 2 of the Authoritative Texts (Central Laws) Act, 1973 (50 of 1973).

ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകൾ (അവകാശങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം) ആക്റ്റ്, 2019-ന്റെ മലയാള പരിഭാഷ രാഷ്ട്രപതി അധികാരപ്പെടുത്തിയ പ്രകാരം ഇതിനാൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിക്കുന്നതും ഇത് ആധികാരിക പാഠങ്ങൾ (കേന്ദ്ര നിയമങ്ങൾ) ആക്റ്റ്, 1973 (1973-ലെ 50)-ന്റെ 2-ാം വകുപ്പ് (ക) ഖണ്ഡപ്രകാരം അതിന്റെ മലയാളത്തിലുള്ള ആധികാരിക പാഠമായി കരുതപ്പെടുന്നതും ആകുന്നു.

DR. REETA VASISHTA,
Secretary to the Government of India.

ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകൾ (അവകാശങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം)
ആക്റ്റ്, 2019

2019-ലെ 40-ാം നമ്പർ

ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകളുടെ അവകാശങ്ങളുടെ സംരക്ഷണത്തിനും
അവരുടെ ക്ഷേമത്തിനും അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതും അതിന്
ആനുഷംഗികമായതും ആയ കാര്യങ്ങൾക്കും
വേണ്ടി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള

ഒരു
ആക്റ്റ്

ഭാരത റിപ്പബ്ലിക്കിന്റെ എഴുപതാം സംവത്സരത്തിൽ പാർലമെന്റ് താഴെ പറയും പ്രകാരം
നിയമമുണ്ടാക്കുന്നു:—

അദ്ധ്യായം I

പ്രാരംഭികം

1. ചുരുക്കപ്പേരും വ്യാപ്തിയും പ്രാരംഭവും.—(1) ഈ ആക്റ്റിന് ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകൾ
(അവകാശങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം) ആക്റ്റ്, 2019 എന്ന് പേര് പറയാം.

(2) ഇതിന് ഭാരതം മുഴുവൻ വ്യാപ്തി ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(3) ഇത് കേന്ദ്ര സർക്കാർ, ഔദ്യോഗിക ഗസറ്റിൽ വിജ്ഞാപനം മുഖേന, നിശ്ചയിക്കാവുന്ന
അങ്ങനെയുള്ള തീയതി പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതാണ്.

2. നിർവ്വചനങ്ങൾ.—ഈ ആക്റ്റിൽ, സന്ദർഭം മറ്റു വിധത്തിൽ ആവശ്യപ്പെടാത്ത
പക്ഷം,—

(ക) “സമുചിത സർക്കാർ” എന്നാൽ, —

(i) കേന്ദ്ര സർക്കാരുമായോ ആ സർക്കാർ പൂർണ്ണമായോ ഗണ്യമായോ
ധനസഹായം നൽകുന്ന ഏതെങ്കിലും സ്ഥാപനവുമായോ ബന്ധപ്പെട്ട്, കേന്ദ്ര സർക്കാർ;

(ii) ഒരു സംസ്ഥാന സർക്കാരുമായോ ആ സർക്കാർ പൂർണ്ണമായോ ഗണ്യമായോ
ധനസഹായം നൽകുന്ന ഏതെങ്കിലും സ്ഥാപനവുമായോ ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശാധികാര
സ്ഥാനവുമായോ ബന്ധപ്പെട്ട്, സംസ്ഥാന സർക്കാർ,

എന്നർത്ഥമാകുന്നു;

(ഖ) “സ്ഥാപനം” എന്നാൽ, —

(i) ഒരു കേന്ദ്ര ആക്റ്റോ ഒരു സംസ്ഥാന ആക്റ്റോ പ്രകാരമോ അവയ്ക്ക്
കീഴിലോ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും നികായമോ അധികാരസ്ഥാനമോ
അല്ലെങ്കിൽ സർക്കാരിന്റെയോ ഒരു തദ്ദേശാധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെയോ ഉടമസ്ഥതയിലോ

നിയന്ത്രണത്തിലോ സഹായത്തിലോ ഉള്ള ഒരു അധികാരസ്ഥാനമോ ഒരു നികായമോ അല്ലെങ്കിൽ കമ്പനീസ് ആക്റ്റ്, 2013 (2013-ലെ 18) 2-ാം വകുപ്പിൽ നിർവ്വചിക്കപ്പെട്ട പ്രകാരമുള്ള ഒരു സർക്കാർ കമ്പനി എന്നർത്ഥമാകുന്നതും അതിൽ സർക്കാരിന്റെ ഒരു വകുപ്പ് ഉൾപ്പെടുന്നതുമാണ്; അല്ലെങ്കിൽ

(ii) ഏതെങ്കിലും കമ്പനി അല്ലെങ്കിൽ ഏകാംഗീകൃത നികായം അല്ലെങ്കിൽ വ്യക്തികളുടെ സമാജമോ നികായമോ, ഫോം, സഹകരണ സംഘമോ മറ്റു സംഘമോ, സമാജം, ട്രസ്റ്റ്, ഏജൻസി, ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ എന്നർത്ഥമാകുന്നു;

(ഗ) “കൂടുംബം” എന്നാൽ രക്തം-വഴിയോ വിവാഹം വഴിയോ നിയമാനുസൃതമായ ദത്തെടുക്കൽ വഴിയോ ബന്ധപ്പെട്ട ആളുകളുടെ ഒരു കൂട്ടം എന്നർത്ഥമാകുന്നു;

(ഘ) “ഉൾച്ചേർന്ന വിദ്യാഭ്യാസം” എന്നാൽ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വിദ്യാർത്ഥികൾ വിവേചനത്തിന്റെയോ അവഗണനയുടെയോ പീഡനത്തിന്റെയോ ഭയപ്പെടുത്തലിന്റെയോ ഭീതി കൂടാതെ മറ്റു വിദ്യാർത്ഥികളോടൊപ്പം പഠിക്കുന്നതും കൂടാതെ അദ്ധ്യാപനത്തിന്റെയും പഠനത്തിന്റെയും സമ്പ്രദായം അങ്ങനെയുള്ള വിദ്യാർത്ഥികളുടെ പഠനാവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നതിന് ഉചിതമായി അനുരൂപമാക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതുമായ ഒരു വിദ്യാഭ്യാസ സമ്പ്രദായം എന്നർത്ഥമാകുന്നു;

(ങ) “ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ” എന്നാൽ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകളുടെ പ്രവേശിപ്പിക്കലിനോ പരിരക്ഷയ്ക്കോ സംരക്ഷണത്തിനോ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനോ പരിശീലനത്തിനോ മറ്റേതെങ്കിലും സേവനത്തിനോ വേണ്ടിയുള്ള പൊതുവായതോ സ്വകാര്യമായതോ ആയ ഒരു ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ എന്നർത്ഥമാകുന്നു;

(ച) “തദ്ദേശാധികാരസ്ഥാനം” എന്നാൽ തൽസമയം പ്രാബല്യത്തിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിൻകീഴിൽ, അതിന്റെ അധികാരാതിർത്തികൾക്കുള്ളിലെ പ്രദേശങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് മുനിസിപ്പൽ സേവനങ്ങളോ അടിസ്ഥാന സേവനങ്ങളോ, അതതുസംഗതി പോലെ, നൽകുന്നതിന് വേണ്ടി രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനോ മുനിസിപ്പാലിറ്റിയോ പഞ്ചായത്തോ മറ്റേതെങ്കിലും തദ്ദേശ നികായമോ എന്നർത്ഥമാകുന്നു;

(ഛ) “ദേശീയ കൗൺസിൽ” എന്നാൽ 16-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട, ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ദേശീയ കൗൺസിൽ എന്നർത്ഥമാകുന്നു;

(ജ) “വിജ്ഞാപനം” എന്നാൽ ഔദ്യോഗിക ഗസറ്റിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ഒരു വിജ്ഞാപനം എന്നർത്ഥമാകുന്നു;

(ഝ) “മിശ്രലിംഗ വ്യതിയാനങ്ങളുള്ള ആൾ” എന്നാൽ പുരുഷ അല്ലെങ്കിൽ സ്ത്രീ ശരീരത്തിന്റെ നിലവാരം പുലർത്തുന്ന മാനദണ്ഡത്തിൽ നിന്നും അവന്റെ അല്ലെങ്കിൽ അവളുടെ പ്രാഥമിക ലൈംഗിക സ്വഭാവ വിശേഷണങ്ങളിലോ ബാഹ്യജനനേന്ദ്രിയങ്ങളിലോ ക്രോമസോമുകളിലോ ഹോർമോണുകളിലോ ജനന സമയത്ത് വ്യതിയാനം കാണിക്കുന്ന ഒരാൾ എന്നർത്ഥമാകുന്നു;

(ഞ) “നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ട” എന്നാൽ ഈ ആക്റ്റിൻകീഴിൽ സമുചിത സർക്കാർ ഉണ്ടാക്കുന്ന ചട്ടങ്ങളാൽ നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ടത് എന്നർത്ഥമാകുന്നു; കൂടാതെ

(ട) “ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആൾ” എന്നാൽ ആരുടെ ലിംഗമാണോ ജനന സമയത്ത് അയാൾക്ക് നിജപ്പെടുത്തിയ ലിംഗവുമായി പൊരുത്തപ്പെടാത്തത്, അപ്രകാരമുള്ള ഒരാൾ എന്നർത്ഥമാകുന്നതും അതിൽ ട്രാൻസ്-മാൻ അല്ലെങ്കിൽ ട്രാൻസ്-വുമണും (അങ്ങനെയുള്ള ആൾ ലിംഗ പുനർനിർണ്ണയ ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്കോ ഹോർമോൺ തെറാപ്പിക്കോ ലേസർ തെറാപ്പിക്കോ അങ്ങനെയുള്ള മറ്റേതെങ്കിലും തെറാപ്പിക്കോ വിധേയനായിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഇല്ലെങ്കിലും) *മിശ്രലിംഗ വ്യതിയാനങ്ങളുള്ള ആളും ലിംഗഭേദ വൈചിത്രമുള്ള ആളും കിന്നറും ഹിജഡയും അറവാണിയും ജോഗ്തയും പോലെ അങ്ങനെയുള്ള സാമൂഹ്യ-സാംസ്കാരിക വ്യക്തിത്വങ്ങൾ ഉള്ള ആളും ഉൾപ്പെടുന്നതുമാണ്.

അദ്ധ്യായം II
വിവേചനത്തിന് നിരോധനം

3. വിവേചനത്തിന് നിരോധനം.—യാതൊരു ആളോ സ്ഥാപനമോ താഴെപ്പറയുന്ന ഏതെങ്കിലും കാരണങ്ങളാൽ ഒരു ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളിനോട് വിവേചനം കാണിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല, അതായത്:—

- (ക) വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളും അതിന്റെ സേവനങ്ങളും നിഷേധിക്കലോ തുടരാതിരിക്കലോ അല്ലെങ്കിൽ അവയിൽ അന്യായമായ പെരുമാറ്റമോ;
- (ഖ) ജീവനത്തിലോ തൊഴിലിലോ അവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടോ ഉള്ള അന്യായമായ പെരുമാറ്റം;
- (ഗ) ജീവനത്തിന്റെയോ തൊഴിലിന്റെയോ നിഷേധിക്കലോ അവയിൽ നിന്നുള്ള അവസാനിപ്പിക്കലോ;
- (ഘ) ആരോഗ്യ പരിചരണ സേവനങ്ങളുടെ നിഷേധിക്കലോ തുടരാതിരിക്കലോ അവയിലെ അന്യായമായ പെരുമാറ്റമോ;
- (ങ) പൊതു സമൂഹത്തിന്റെ ഉപയോഗത്തിനായി സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതോ പൊതുജനത്തിന് ആചാരപരമായി ലഭ്യമായിട്ടുള്ളതോ ആയ ഏതെങ്കിലും ചരക്കുകളുടെയോ താമസസൗകര്യത്തിന്റെയോ സേവനത്തിന്റെയോ സൗകര്യത്തിന്റെയോ ആനുകൂല്യത്തിന്റെയോ പ്രത്യേകാവകാശത്തിന്റെയോ അവസരത്തിന്റെയോ പ്രാപ്യതയോ അവയ്ക്കുള്ള വ്യവസ്ഥയോ അവയുടെ അനുഭവാവകാശമോ ഉപയോഗമോ നിഷേധിക്കലോ തുടരാതിരിക്കലോ അല്ലെങ്കിൽ അവ സംബന്ധിച്ച അന്യായമായ പെരുമാറ്റമോ;
- (ച) സഞ്ചാരത്തിനുള്ള അവകാശത്തിന്റെ നിഷേധിക്കലോ തുടരാതിരിക്കലോ അത് സംബന്ധിച്ച അന്യായമായ പെരുമാറ്റമോ;

(ഛ) ഏതെങ്കിലും വസ്തു, താമസിക്കുന്നതിനോ വാങ്ങുന്നതിനോ വാടകയ്ക്കോ മറ്റുവിധത്തിലോ കൈവശം വയ്ക്കുന്നതിനോ ഉള്ള അവകാശത്തിന്റെ നിഷേധിക്കലോ തുടരാതിരിക്കലോ അവ സംബന്ധിച്ച അന്യായമായ പെരുമാറ്റമോ;

(ജ) പൊതുവായതോ സ്വകാര്യമായതോ ആയ പദവിയ്ക്ക് വേണ്ടി നിലകൊള്ളുന്നതിനോ അത് വഹിക്കുന്നതിനോ ഉള്ള അവസരത്തിന്റെ നിഷേധിക്കലോ തുടരാതിരിക്കലോ അതിൽ അന്യായമായ പെരുമാറ്റമോ;

(ഝ) ഏത് സർക്കാർ അല്ലെങ്കിൽ സ്വകാര്യ സ്ഥാപനത്തിന്റെ പരിചരണത്തിലോ സംരക്ഷണത്തിലോ ആണ് ഒരു ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആൾ ആയിരിക്കാവുന്നത്, അതിലേക്കുള്ള പ്രാപ്യത നിഷേധിക്കലോ അതിൽ നിന്നും നീക്കം ചെയ്യലോ അതിൽ അന്യായമായ പെരുമാറ്റമോ.

അദ്ധ്യായം III

ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകളുടെ വ്യക്തിത്വം അംഗീകരിക്കൽ

4. ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകളുടെ വ്യക്തിത്വം അംഗീകരിക്കൽ.—(1) ഈ ആക്റ്റിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് അനുസൃതമായി ഒരു ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളിന് ആ നിലയിൽ അംഗീകരിക്കപ്പെടുന്നതിനുള്ള അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(2) (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളായി അംഗീകരിക്കപ്പെടുന്ന ഒരാളിന് സ്വയം തിരിച്ചറിഞ്ഞ ലിംഗ വ്യക്തിത്വത്തിന് അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

5. വ്യക്തിത്വ സർട്ടിഫിക്കറ്റിനുള്ള അപേക്ഷ.—ഒരു ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളിന്, ഒരു ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആൾ ആയുള്ള വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ ഒരു സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകുന്നതിന്, നിർണ്ണയിക്കപ്പെടാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഫാറത്തിലും രീതിയിലും അങ്ങനെയുള്ള രേഖകളോടുകൂടിയും ജില്ലാ മജിസ്ട്രേറ്റിന് ഒരപേക്ഷ നൽകാവുന്നതാണ്.

എന്നാൽ പ്രായപൂർത്തിയാകാത്ത ഒരു കുട്ടിയുടെ സംഗതിയിൽ, അങ്ങനെയുള്ള കുട്ടിയുടെ മാതാവോ പിതാവോ രക്ഷാകർത്താവോ അങ്ങനെയുള്ള അപേക്ഷ നൽകേണ്ടതാണ്.

6. വ്യക്തിത്വ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകൽ.—ജില്ലാ മജിസ്ട്രേറ്റ്, നിർണ്ണയിക്കപ്പെടാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള നടപടി അനുവർത്തിച്ചശേഷവും അങ്ങനെയുള്ള ഫാറത്തിലും രീതിയിലും അങ്ങനെയുള്ള സമയത്തിനുള്ളിലും അപേക്ഷകന്, അങ്ങനെയുള്ള ആളിന്റെ ലിംഗം ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആണെന്ന് സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആൾ ആണെന്ന ഒരു വ്യക്തിത്വ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് 5-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം നൽകേണ്ടതാണ്.

(2) (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം നൽകപ്പെടുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റിനനുസൃതമായി ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളിന്റെ ലിംഗം എല്ലാ ഔദ്യോഗിക രേഖകളിലും രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

(3) (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം ഒരാളിന് നൽകപ്പെടുന്ന ഒരു സർട്ടിഫിക്കറ്റ്, അവകാശങ്ങൾ നൽകുന്നതും ഒരു ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആൾ ആണെന്ന അയാളുടെ വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ അംഗീകാരത്തിന്റെ ഒരു തെളിവുകുന്നതും ആണ്.

7. ലിംഗത്തിലെ മാറ്റം.—(1) 6-ാം വകുപ്പ് (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം ഒരു സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകിയതിനുശേഷം, ഒരു ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആൾ പുരുഷനായോ സ്ത്രീയായോ ലിംഗം മാറ്റുന്നതിനുള്ള ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്ക് വിധേയമാകുകയാണെങ്കിൽ, അങ്ങനെയുള്ള ആൾ ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്ക് വിധേയമാകുന്ന മെഡിക്കൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂഷനിലെ മെഡിക്കൽ സുപ്രണ്ടോ ചീഫ് മെഡിക്കൽ ഓഫീസറോ ആ അർത്ഥത്തിൽ നൽകുന്ന ഒരു സർട്ടിഫിക്കറ്റ് സഹിതം നിർണ്ണയിക്കപ്പെടാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഫാറത്തിലും രീതിയിലും പരിഷ്കരിച്ച സർട്ടിഫിക്കറ്റിന് വേണ്ടി ജില്ലാ മജിസ്ട്രേറ്റിന് ഒരപേക്ഷ നൽകാവുന്നതാണ്.

(2) ജില്ലാ മജിസ്ട്രേറ്റ്, മെഡിക്കൽ സുപ്രണ്ടോ ചീഫ് മെഡിക്കൽ ഓഫീസറോ നൽകിയ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് സഹിതം ഒരു അപേക്ഷ ലഭിക്കുന്നതിന്മേലും അങ്ങനെയുള്ള സർട്ടിഫിക്കറ്റിന്റെ കൃത്യത ബോധ്യപ്പെടുന്നതിന്മേലും നിർണ്ണയിക്കപ്പെടാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ഫാറത്തിലും രീതിയിലും അങ്ങനെയുള്ള സമയത്തിനുള്ളിലും ലിംഗത്തിലെ മാറ്റം സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകേണ്ടതാണ്.

(3) 6-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ഒരു വ്യക്തിത്വ സർട്ടിഫിക്കറ്റോ (2)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം ഒരു പരിഷ്കരിച്ച സർട്ടിഫിക്കറ്റോ നൽകപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ആളിന്, ജനന സർട്ടിഫിക്കറ്റിലും അങ്ങനെയുള്ള ആളിന്റെ വ്യക്തിത്വവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മറ്റൊല്ലാ ഔദ്യോഗിക രേഖകളിലും ആദ്യ പേര് മാറ്റുന്നതിന് അർഹതയുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്:

എന്നാൽ ലിംഗത്തിലെ അങ്ങനെയുള്ള മാറ്റവും (2)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള പരിഷ്കരിച്ച സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകുന്നതും അങ്ങനെയുള്ള ആളിന്റെ ഈ ആക്റ്റ് പ്രകാരമുള്ള അവകാശങ്ങളെയും അർഹതകളെയും ബാധിക്കുന്നതല്ല.

അദ്ധ്യായം IV
സർക്കാരിന്റെ ക്ഷേമ നടപടികൾ

8. സമൂഹിത സർക്കാരിന്റെ കടമ.—(1) സമൂഹിത സർക്കാർ, സമൂഹത്തിൽ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകളുടെ പൂർണ്ണവും ഫലപ്രദവുമായ പങ്കാളിത്തവും അവരുടെ ഉൾപ്പെടുത്തലും ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് നടപടികൾ എടുക്കേണ്ടതാണ്.

(2) സമൂഹിത സർക്കാർ, ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകളുടെ അവകാശങ്ങളും താൽപര്യങ്ങളും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും ആ സർക്കാർ തയ്യാറാക്കിയ ക്ഷേമ പദ്ധതികളിലേക്ക് അവരുടെ പ്രാപ്യത സുകരമാക്കുന്നതിനും നിർണ്ണയിക്കപ്പെടാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള ക്ഷേമ നടപടികൾ എടുക്കേണ്ടതാണ്.

(3) സമൂഹിത സർക്കാർ, ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകൾക്ക് സംവേദനക്ഷമവും അവരെ കളങ്കപ്പെടുത്താത്തതും അവർക്ക് വിവേചനപരമല്ലാത്തതുമായ ക്ഷേമ പദ്ധതികളും കർമ്മ പരിപാടികളും രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

(4) സമൂഹിത സർക്കാർ, ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകളുടെ ആവശ്യങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന്, അങ്ങനെയുള്ള ആളുകളുടെ രക്ഷപ്പെടുത്തലിനും സംരക്ഷണത്തിനും പുനരധിവാസത്തിനും ഉള്ള നടപടികൾ എടുക്കേണ്ടതാണ്.

(5) സമൂഹിത സർക്കാർ, സാംസ്കാരികവും വിനോദപരവുമായ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിന് ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകൾക്കുള്ള അവകാശം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും ഉചിതമായ നടപടികൾ എടുക്കേണ്ടതാണ്.

അദ്ധ്യായം V

സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും മറ്റ് ആളുകളുടെയും കടമ

9. ജീവനത്തിൽ വിവേചനരാഹിത്യം.—യാതൊരു സ്ഥാപനവും, ആൾചേർക്കലും സ്ഥാനക്കയറ്റവും മറ്റു ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങളും ഉൾപ്പെടെ, എന്നാൽ അവയിൽ പരിമിതപ്പെടുത്താതെയും, ജീവനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഏതെങ്കിലും കാര്യത്തിൽ ഏതെങ്കിലും ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളിനോട് വിവേചനം കാണിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല.

10. സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കടമകൾ.—ഓരോ സ്ഥാപനവും, ഈ ആക്റ്റിലെ വ്യവസ്ഥകളുടെ അനുവർത്തനം ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതും നിർണ്ണയിക്കപ്പെടാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകൾക്ക് നൽകേണ്ടതുമാണ്.

11. പരാതിപരിഹാര സംവിധാനം.—ഓരോ സ്ഥാപനവും, ഈ ആക്റ്റിലെ വ്യവസ്ഥകളുടെ ലംഘനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പരാതികൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് ഒരു ആളെ പരാതി ഓഫീസറായി സ്ഥാനനിർദ്ദേശം ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

12. വാസസ്ഥലത്തിനുള്ള അവകാശം.—(1) യാതൊരു കുട്ടിയേയും, അങ്ങനെയുള്ള കുട്ടിയുടെ താല്പര്യത്തിൽ, ക്ഷമതയുള്ള ഒരു കോടതിയുടെ ഒരു ഉത്തരവിലൂടെയല്ലാതെ, ഒരു ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആൾ ആണെന്ന കാരണത്താൽ മാതാപിതാക്കളിൽ നിന്നോ അടുത്ത കുടുംബാംഗങ്ങളിൽ നിന്നോ വേർപ്പെടുത്താൻ പാടുള്ളതല്ല.

(2) ഓരോ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളിനും—

(ക) മാതാപിതാക്കളോ അടുത്ത കുടുംബാംഗങ്ങളോ താമസിക്കുന്ന കുടുംബത്തിൽ താമസിക്കുന്നതിനുള്ള അവകാശവും;

(ഖ) അങ്ങനെയുള്ള കുടുംബത്തിലോ അതിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തോ നിന്ന് ഒഴിവാക്കപ്പെടാതിരിക്കുന്നതിനുള്ള അവകാശവും;

(ഗ) അങ്ങനെയുള്ള കുടുംബത്തിലെ സൗകര്യങ്ങൾ വിവേചനപരമല്ലാത്ത രീതിയിൽ അനുഭവിക്കുന്നതിനും ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുമുള്ള അവകാശവും,

ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(3) ഒരു ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളിന് പരിചരണം നൽകാൻ മാതാവിനോ പിതാവിനോ അവന്റെ അടുത്ത കുടുംബാംഗങ്ങളിലെ ഒരു അംഗത്തിനോ കഴിയാത്തതിടത്ത്, ക്ഷമതയുള്ള കോടതി, ഒരു ഉത്തരവ് മുഖേന, അങ്ങനെയുള്ള ആളിനെ പുനരധിവാസ കേന്ദ്രത്തിലാക്കണമെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കേണ്ടതാണ്.

അദ്ധ്യായം VI

ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകളുടെ വിദ്യാഭ്യാസവും സാമൂഹ്യ സുരക്ഷയും ആരോഗ്യവും

13. ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകൾക്ക് ഉൾച്ചേർന്ന വിദ്യാഭ്യാസം നൽകുന്നതിന് വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കടമ.—സമുചിത സർക്കാർ ധനസഹായം നൽകുന്നതോ അംഗീകരിക്കുന്നതോ ആയ ഓരോ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനവും, ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകൾക്ക് ഉൾച്ചേർന്ന വിദ്യാഭ്യാസവും വിവേചനംകൂടാതെ മറ്റുള്ളവരുമായി തുല്യ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കായികവും വിനോദപര-ഒഴിവുസമയ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുമുള്ള അവസരങ്ങളും നൽകേണ്ടതാണ്.

14. തൊഴിൽപരമായ പരിശീലനവും സ്വയംതൊഴിലും.—സമുചിത സർക്കാർ, ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകളുടെ ഉപജീവനമാർഗ്ഗം സുരക്ഷിതമാക്കുന്നതിനും അതിനെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനും, അവരുടെ തൊഴിൽപരമായ പരിശീലനവും സ്വയംതൊഴിലും ഉൾപ്പെടെ, ക്ഷേമ പദ്ധതികളും കർമ്മപരിപാടികളും രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

15. ആരോഗ്യ സംരക്ഷണ സൗകര്യങ്ങൾ.—സമുചിത സർക്കാർ, ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് താഴെപ്പറയുന്ന നടപടികളെടുക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്:—

(ക) ദേശീയ എയ്ഡ്സ് നിയന്ത്രണ സംഘടന ഇതിലേയ്ക്കായി പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്കനുസൃതമായി അങ്ങനെയുള്ള ആളുകൾക്കുവേണ്ടി സെറോ സർവെയ്ലൻസ് നടത്തുന്നതിന് പ്രത്യേക ഹ്യൂമൻ ഇമ്മ്യൂണോഡെഫിഷ്യൻസി വൈറസ് സെറോ സർവെയ്ലൻസ് കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന്;

(ഖ) ലിംഗ പുനർനിർണ്ണയ ശസ്ത്രക്രിയയും ഹോർമോൺ തെറാപ്പിയും ഉൾപ്പെടെ വൈദ്യശാസ്ത്ര സംബന്ധിയായ പരിചരണ സൗകര്യം നൽകുന്നതിന്;

(ഗ) ലിംഗ പുനർനിർണ്ണയ ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്കും ഹോർമോൺ തെറാപ്പിക്കും മുമ്പും ശേഷവും കൗൺസലിംഗിന്;

(ഘ) വേൾഡ് പ്രൊഫഷൻ അസോസിയേഷൻ ഫോർ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ഹെൽത്ത് മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്കനുസൃതമായി ലിംഗ പുനർനിർണ്ണയ ശസ്ത്രക്രിയയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഒരു ഹെൽത്ത് മാനുവൽ പുറത്തിറക്കുന്നതിന്;

(ബ) അവരുടെ പ്രത്യേകമായ ആരോഗ്യവിഷയങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് ഡോക്ടർമാർക്കുവേണ്ടിയുള്ള വൈദ്യശാസ്ത്ര സംബന്ധിയായ പാഠ്യപദ്ധതിയുടെയും ഗവേഷണത്തിന്റെയും പുനഃപരിശോധനയ്ക്ക്;

(ച) ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകൾക്ക് ആശുപത്രികളിലും മറ്റു ആരോഗ്യപരിചരണ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂഷനുകളിലും കേന്ദ്രങ്ങളിലും പ്രാപ്യത സുകരമാക്കുന്നതിന്;

(ഛ) ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകളുടെ ലിംഗ പുനർനിർണ്ണയ ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്കോ ഹോർമോണൽ തെറാപ്പിക്കോ ലേസർ തെറാപ്പിക്കോ മറ്റേതെങ്കിലും ആരോഗ്യ വിഷയങ്ങൾക്കോ സമഗ്രമായ ഒരു ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതി മുഖേന വൈദ്യശാസ്ത്ര സംബന്ധിയായ ചെലവുകൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നതിന്.

അദ്ധ്യായം VII

ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ദേശീയ കൗൺസിൽ

16. ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ദേശീയ കൗൺസിൽ.—(1) കേന്ദ്ര സർക്കാർ, വിജ്ഞാപനം മുഖേന, ഈ ആക്റ്റ് പ്രകാരം അതിന് നൽകപ്പെട്ട അധികാരങ്ങൾ വിനിയോഗിക്കുന്നതിനും അതിന് ഏൽപ്പിച്ചുകൊടുത്ത ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനും ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഒരു ദേശീയ കൗൺസിൽ രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) ദേശീയ കൗൺസിൽ—

(ക) സാമൂഹ്യനീതിയും ശാക്തീകരണവും മന്ത്രാലയത്തിന്റെ ചുമതലയുള്ള കേന്ദ്രമന്ത്രി, ഔദ്യോഗിക നിലയിൽ, ചെയർപേഴ്സൺ;

(ഖ) സർക്കാരിൽ സാമൂഹ്യനീതിയും ശാക്തീകരണവും മന്ത്രാലയത്തിന്റെ ചുമതലയുള്ള സഹമന്ത്രി, ഔദ്യോഗിക നിലയിൽ, വൈസ് ചെയർപേഴ്സൺ;

(ഗ) സാമൂഹ്യനീതിയും ശാക്തീകരണവും മന്ത്രാലയത്തിന്റെ ചുമതലയുള്ള ഭാരത സർക്കാരിന്റെ സെക്രട്ടറി, ഔദ്യോഗിക നിലയിൽ, അംഗം;

(ഘ) ആരോഗ്യവും കുടുംബക്ഷേമവും, ആഭ്യന്തരകാര്യം, ഭവനവും നഗരകാര്യവും, ന്യൂനപക്ഷ കാര്യം, മനുഷ്യവിഭവശേഷി വികസനം, ഗ്രാമവികസനം, തൊഴിലും ജീവനവും മന്ത്രാലയങ്ങളിലെയും നിയമകാര്യം, പെൻഷനുകളും പെൻഷണർമാരുടെ ക്ഷേമവും വകുപ്പുകളിലെയും നാഷണൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഫോർ ട്രാൻസ്ഫോമിംഗ് ഇന്ത്യ ആയോഗിലെയും ഭാരത സർക്കാരിന്റെ ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറിമാരുടെ പദവിയിൽ താഴെയല്ലാത്തവരിൽ നിന്നും ഒരു പ്രതിനിധി വീതം, ഔദ്യോഗിക നിലയിൽ, അംഗങ്ങൾ;

(ങ) ദേശീയ മനുഷ്യാവകാശ കമ്മീഷനിലെയും ദേശീയ വനിതാ കമ്മീഷനിലെയും ഭാരത സർക്കാരിന്റെ ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറിമാരുടെ പദവിയിൽ താഴെയല്ലാത്തവരിൽ നിന്നും ഒരു പ്രതിനിധി വീതം, ഔദ്യോഗിക നിലയിൽ, അംഗങ്ങൾ;

(ച) കേന്ദ്ര സർക്കാർ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യേണ്ട, ഊഴമനുസരിച്ച് സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെയും യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങളുടെയും പ്രതിനിധികൾ, വടക്കും തെക്കും കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറും വടക്ക്-കിഴക്കും മേഖലകളിൽ നിന്നും ഒരാൾ വീതം, ഔദ്യോഗിക നിലയിൽ, അംഗങ്ങൾ;

(ഛ) കേന്ദ്ര സർക്കാർ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യേണ്ട, സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളിൽ നിന്നും യൂണിയൻ പ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്നും ഊഴമനുസരിച്ച് ട്രാൻസ്ജെൻഡർ സമൂഹത്തിന്റെ അഞ്ച് പ്രതിനിധികൾ, വടക്കും തെക്കും കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറും വടക്ക്-കിഴക്കും മേഖലകളിൽ നിന്നും ഒരാൾ വീതം, അംഗങ്ങൾ;

(ജ) കേന്ദ്ര സർക്കാർ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യേണ്ട, ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകളുടെ ക്ഷേമത്തിനുവേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുന്ന സർക്കാരിതര സംഘടനകളെയോ സമാജങ്ങളെയോ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നതിന് അഞ്ച് വിദഗ്ദ്ധർ, അംഗങ്ങൾ; കൂടാതെ

(ഝ) ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകളുടെ ക്ഷേമം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന സാമൂഹ്യ നീതിയും ശാക്തീകരണവും മന്ത്രാലയത്തിലെ ഭാരത സർക്കാരിന്റെ ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി, ഔദ്യോഗിക നിലയിൽ, മെമ്പർ സെക്രട്ടറി.

(3) ഔദ്യോഗിക നിലയിൽ അംഗമല്ലാത്ത, ദേശീയ കൗൺസിലിലെ ഒരു അംഗം അയാളുടെ നാമനിർദ്ദേശ തീയതി മുതൽ മൂന്നുവർഷക്കാലത്തേക്ക് ഉദ്യോഗം വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

17. കൗൺസിലിന്റെ ചുമതലകൾ.—ദേശീയ കൗൺസിൽ താഴെപ്പറയുന്ന ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതാണ്, അതായത്:—

(ക) ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകളെ സംബന്ധിച്ച നയങ്ങൾ, കർമ്മപരിപാടികൾ, നിയമനിർമ്മാണം, പദ്ധതികൾ എന്നിവയുടെ രൂപീകരണത്തിൽ കേന്ദ്ര സർക്കാരിനെ ഉപദേശിക്കുക;

(ഖ) ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകളുടെ സമത്വവും പൂർണ്ണ പങ്കാളിത്തവും കൈവരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി രൂപപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള നയങ്ങളുടെയും കർമ്മപരിപാടികളുടെയും സ്വാധീനശക്തി നിരീക്ഷിക്കുകയും വിലയിരുത്തുകയും ചെയ്യുക;

(ഗ) ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന എല്ലാ സർക്കാർ വകുപ്പുകളുടെയും മറ്റ് സർക്കാർ-സർക്കാരിതര സംഘടനകളുടെയും പ്രവർത്തനങ്ങൾ പുനഃപരിശോധിക്കുകയും ഏകോപിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക;

(ഘ) ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളുകളുടെ സങ്കടങ്ങൾ പരിഹരിക്കുക; കൂടാതെ

(ങ) കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർണ്ണയിക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള മറ്റു ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുക.

അദ്ധ്യായം VIII

കുറ്റങ്ങളും ശിക്ഷകളും

18. കുറ്റങ്ങളും ശിക്ഷകളും.—ഏതൊരാളാണോ,—

(ക) സർക്കാർ ബാധ്യസ്ഥമാക്കുന്ന, പൊതുആവശ്യങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമകൽപ്പിത സേവനമല്ലാത്ത നിർബന്ധിത തൊഴിലിന്റേയോ അടിമത്തൊഴിലിന്റേയോ പ്രവൃത്തിക്ക് വഴങ്ങുന്നതിന് ഒരു ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളിനെ നിർബന്ധിക്കുകയോ പ്രലോഭിപ്പിക്കുകയോ;

(ഖ) ഒരു ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളിന് ഒരു പൊതുസ്ഥലത്തേക്കുള്ള കടന്നു പോകലിന്റെ അവകാശം നിഷേധിക്കുകയോ മറ്റ് അംഗങ്ങൾക്ക് പ്രാപ്യതയോ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് അവകാശമോ ഉള്ള ഒരു പൊതുസ്ഥലം ഉപയോഗിക്കുന്നതിൽ നിന്നോ പ്രാപ്യത ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതിൽ നിന്നോ അങ്ങനെയുള്ള ആളെ തടയുകയോ;

(ഗ) കുടുംബമോ ഗ്രാമമോ മറ്റ് താമസ സ്ഥലമോ വിട്ടുപോകുന്നതിന് ഒരു ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളിനെ നിർബന്ധിക്കുകയോ അതിന് കാരണമാക്കുകയോ; കൂടാതെ

(ഘ) ഒരു ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ആളിന്റെ ജീവനോ സുരക്ഷയ്ക്കോ ആരോഗ്യത്തിനോ മാനസികമോ ശാരീരികമോ ആയ ക്ഷേമത്തിനോ ഹാനി വരുത്തുകയോ ക്ഷതി ഉളവാക്കുകയോ അവ അപകടത്തിലാക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ ശാരീരിക പീഡനത്തിനും ലൈംഗിക പീഡനത്തിനും വാക്കാലും വൈകാരികവുമായുള്ള പീഡനത്തിനും സാമ്പത്തിക ചൂഷണത്തിനും ഇടയാക്കുന്നത് ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യുന്നതിന് പ്രവണത കാണിക്കുകയോ,

ചെയ്യുന്നത്, അയാൾ ആറുമാസത്തിൽ കുറയാത്തതും എന്നാൽ രണ്ട് വർഷംവരെയാകാവുന്ന തുമായ ഒരു കാലത്തേക്ക് തടവും പിഴശിക്ഷയും നൽകി ശിക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതാണ്.

അദ്ധ്യായം IX

പലവക

19. കേന്ദ്ര സർക്കാരിനുള്ള ഗ്രാന്റുകൾ.—കേന്ദ്ര സർക്കാർ, അതതുസമയം, പാർലമെന്റ് ഇതിലേക്കായി നിയമം മുഖേന യഥാവിധി നടത്തുന്ന ധനവിനിയോഗത്തിന് ശേഷം, ഈ ആക്റ്റിലെ ആവശ്യങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് വേണ്ടി ആവശ്യമായേക്കാവുന്ന അങ്ങനെയുള്ള തുകകൾ ദേശീയ കൗൺസിലിലേക്ക് വരവ് വയ്ക്കേണ്ടതാണ്.

20. ആക്റ്റ് മറ്റേതെങ്കിലും നിയമത്തിന് ന്യൂനത വരുത്തുന്നതല്ലെന്ന്.—ഈ ആക്റ്റിലെ വ്യവസ്ഥകൾ തത്സമയം പ്രാബല്യത്തിലുള്ള മറ്റേതെങ്കിലും നിയമത്തിന് പുറമേയും അതിന് ന്യൂനത വരുത്താതെയും ആയിരിക്കുന്നതാണ്.

21. ഉത്തമവിശ്വാസത്തിൽ എടുത്ത നടപടിക്ക് സംരക്ഷണം.—ഈ ആക്റ്റിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കും അതിൻകീഴിലുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ചട്ടങ്ങൾക്കും അനുസൃതമായി ഉത്തമ വിശ്വാസത്തിൽ ചെയ്തതോ ചെയ്യാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതോ ആയ ഏതെങ്കിലും കാര്യം സംബന്ധിച്ച് സമുചിത സർക്കാരിനോ ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശാധികാരസ്ഥാനത്തിനോ സർക്കാരിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഉദ്യോഗസ്ഥനോ എതിരായി യാതൊരു വ്യവഹാരമോ പ്രോസിക്യൂഷനോ മറ്റു നിയമ നടപടിയോ നിലനിൽക്കുന്നതല്ല.

22. ചട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിന് സമുചിത സർക്കാരിന്റെ അധികാരം.—(1) സമുചിത സർക്കാരിന്, മുൻകൂട്ടി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തൽ എന്ന നിബന്ധനയ്ക്ക് വിധേയമായി, വിജ്ഞാപനം മുഖേന, ഈ ആക്റ്റിലെ വ്യവസ്ഥകൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ചട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്.

(2) പ്രത്യേകിച്ചും, മുൻപറഞ്ഞ അധികാരത്തിന്റെ സാമാന്യതയ്ക്ക് ഭംഗം വരാതെയും അങ്ങനെയുള്ള ചട്ടങ്ങൾ താഴെപ്പറയുന്ന എല്ലാമോ ഏതെങ്കിലുമോ കാര്യങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതാണ്, അതായത്:—

- (ക) 5-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ഒരു അപേക്ഷ നൽകേണ്ട ഫാറത്തിനും രീതിക്കും;
- (ഖ) 6-ാം വകുപ്പ് (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം ഒരു വ്യക്തിത്വ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടിക്കും ഫാറത്തിനും രീതിക്കും ഏത് കാലയളവിനുള്ളിലാണ് അത് നൽകുന്നതെന്നും;
- (ഗ) 7-ാം വകുപ്പ് (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം ഒരു അപേക്ഷ നൽകേണ്ട ഫാറത്തിനും രീതിക്കും;
- (ഘ) 7-ാം വകുപ്പ് (2)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം പരിഷ്കരിച്ച സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകുന്നതിനുള്ള ഫാറത്തിനും കാലയളവിനും രീതിക്കും;
- (ങ) 8-ാം വകുപ്പ് (2)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം എടുക്കേണ്ട ക്ഷേമ നടപടികൾക്ക്;
- (ച) 10-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം നൽകേണ്ട സൗകര്യങ്ങൾക്ക്;
- (ഛ) 17-ാം വകുപ്പ് (ബി) ഖണ്ഡപ്രകാരം ദേശീയ കൗൺസിലിന്റെ മറ്റു ചുമതലകൾക്ക്; കൂടാതെ

(ജ) നിർണ്ണയിക്കപ്പെടേണ്ടത് ആവശ്യമായതോ നിർണ്ണയിക്കപ്പെടാവുന്നതോ ആയ മറ്റേതെങ്കിലും കാര്യത്തിന്.

(3) (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം കേന്ദ്ര സർക്കാർ ഉണ്ടാക്കുന്ന ഓരോ ചട്ടവും അത് ഉണ്ടാക്കിയതിന് ശേഷം, കഴിയുന്നത്ര വേഗം, പാർലമെന്റിന്റെ ഓരോ സഭയുടെയും മുമ്പാകെ, അത് സമ്മേളനത്തിലായിരിക്കുമ്പോൾ ഒരു സമ്മേളനത്തിലോ തുടർച്ചയായുള്ള രണ്ടോ അതിൽ കൂടുതലോ സമ്മേളനങ്ങളിലോ ആയി ആകെ മുപ്പത് ദിവസക്കാലത്തേക്ക് വയ്ക്കേണ്ടതും, മുൻപറഞ്ഞ സമ്മേളനത്തിനോ തുടർച്ചയായുള്ള സമ്മേളനങ്ങൾക്കോ തൊട്ടുപിന്നാലെ വരുന്ന സമ്മേളനം അവസാനിക്കുന്നതിന് മുമ്പ്, ഇതുസഭകളും ആ ചട്ടത്തിൽ ഏതെങ്കിലും രൂപഭേദം വരുത്തുന്നതിൽ യോജിക്കുകയോ ഇരുസഭകളും ആ ചട്ടം ഉണ്ടാക്കരുതെന്നതിൽ യോജിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നു എങ്കിൽ ആ ചട്ടത്തിന് അതിനുശേഷം, അതതുസംഗതിപോലെ, അങ്ങനെ രൂപഭേദപ്പെടുത്തിയ രൂപത്തിൽ മാത്രം പ്രഭാവം ഉണ്ടായിരിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ പ്രഭാവം ഇല്ലാതിരിക്കുകയോ ആകുന്നു; എന്നിരുന്നാലും അങ്ങനെയുള്ള ഏതെങ്കിലും രൂപഭേദപ്പെടുത്തലോ പ്രഭാവശൂന്യമാക്കലോ ആ ചട്ടത്തിൻകീഴിൽ മുമ്പ് ചെയ്തിട്ടുള്ള എന്തിന്റെയെങ്കിലും സാധ്യതയ്ക്ക് ഭംഗം വരാത്ത വിധത്തിലായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(4) (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് പ്രകാരം സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഉണ്ടാക്കുന്ന ഓരോ ചട്ടവും അത് ഉണ്ടാക്കിയ ശേഷം, കഴിയുന്നത്ര വേഗം, സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണമണ്ഡലത്തിന്റെ, അതിന് രണ്ട് സഭകൾ ഉള്ളിടത്ത്, ഓരോ സഭയുടെയും മുമ്പാകെയോ അങ്ങനെയുള്ള നിയമനിർമ്മാണ മണ്ഡലത്തിന് ഒരു സഭ ഉള്ളിടത്ത് ആ സഭയുടെ മുമ്പാകെയോ വയ്ക്കേണ്ടതാണ്.

23. വൈഷമ്യങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അധികാരം.—(1) ഈ ആക്റ്റിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് പ്രഭാവം നൽകുന്നതിൽ എന്തെങ്കിലും വൈഷമ്യം ഉണ്ടാകുന്ന പക്ഷം, കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്, ഔദ്യോഗിക ഗസറ്റിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ഉത്തരവ് മുഖേന, ആ വൈഷമ്യം നീക്കം ചെയ്യുന്നതിന് ആവശ്യമെന്നോ യുക്തമെന്നോ അതിന് തോന്നുന്നതും ഈ ആക്റ്റിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് അസംഗതമല്ലാത്തതുമായ അങ്ങനെയുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്:

എന്നാൽ അങ്ങനെയുള്ള യാതൊരു ഉത്തരവും ഈ ആക്റ്റിന്റെ പ്രാരംഭത്തീയതി മുതൽ രണ്ട് വർഷക്കാലയളവ് കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

(2) ഈ വകുപ്പ് പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഓരോ ഉത്തരവും, അത് പുറപ്പെടുവിച്ചതിനുശേഷം, കഴിയുന്നത്ര വേഗം, പാർലമെന്റിന്റെ ഓരോ സഭയുടെയും മുമ്പാകെ വയ്ക്കേണ്ടതാണ്.